

lerne for skibe i begrænset fart, hvorved er tænkt dels på dagfart, dels på fart indenfor nærmere afgrænsede farvandsafsnit såvel i danske som udenlandske farvande.

Det er endvidere anset for hensigtsmæssigt, at der åbnes mulighed for et noget friere skøn over bemanningens størrelse i skibe, der agtes bemanded ud fra andre principper med hensyn til tjenestens tilrettelæggelse end de hidtil fulgte, samt i skibe, i hvilke særlige rationaliseringsforanstaltninger af sikkerhedsmæssig art er gennemført, f. eks. skibsmaskinerier, der kan reguleres, og hvis skruer kan manøvreres fra styrepladsen, og som er forsynet med automatiske installationer, der helt eller delvis overflødiggør kontinuerligt tilsyn, samt oliefyrede dampkedler med automatisk fyr- og vandstandsregulering. Ved bemanning ud fra andre principper med hensyn til tjenestens tilrettelæggelse end de hidtil fulgte, er bl. a. tænkt på utraditionelle bemandedinger, f. eks. fælles mandskab for dæk og maskine.

Som skibe af særlig konstruktion og indretning kan f. eks. nævnes sejlskibe, hydrofojlåde, atomskibe og skibe, for hvilke målingsreglerne tillader fastsættelse af en bruttotonnage, der ikke i bemanningmæssig henseende kan anses som et egnet udtryk for skibets størrelse. Derimod er f. eks. tankskibe og malmskibe ikke så afvigende fra andre lastskibe, at de kan anses som skibe af særlig konstruktion og indretning. Som specialskibe kan f. eks. nævnes bugerskibe, bjergningskibe og uddybningsmateriel.

ad 12.

Da lovforslagets ledende princip om sikkerhed ikke er et klart definerbart begreb, kan forslaget næppe betragtes som et absolut minimumsforslag; det er derfor fundet forsvarligt at bibeholde adgangen til at foretage afvigelser fra de i loven indeholdte bemanningsregler for en enkelt rejse eller for et bestemt tidsrum af ikke over 6 måneders varighed.

Man har herved bl. a. haft for øje, at de laveste grader af de foreskrevne officerskategorier — som erfaringerne under den hidtidige dispensationspraksis har vist — undertiden vil kunne erstattes af folk med lavere uddannelse (stk. 3), eller at en sådan stilling vil kunne lades ubesat (stk. 2) — når denne tilstand begrænses til en bestemt rejse eller et kortere tidsrum. Hensynet til at holde skibene i gang tilsiger, at en sådan dispensationsmulighed bevares. Det er forudsat, at bestemmelsen kun finder anvendelse i perioder, hvor der er mangel på fuldt kvalificeret arbejdskraft.

ad 14.

Dersom parterne — vedkommende rederi eller mandskabsorganisation — ikke måtte føle sig tilfredse med en af direktøren for statens skibstilsyn truffet afgørelse af et bemanningsspørgsmål, er det fundet nødvendigt at indføre mulighed for at indbringe afgørelsen for et bemanningsnævn, der om sagen afgiver indstilling til handelsministeren. Ministeren træffer på grundlag af nævnets indstilling den endelige afgørelse i sagen.

I den gældende lovs § 41 er der forudsat den fremgangsmåde, at tvistigheder om et skibs bemanning kan indbringes for Søfartens Fællesråd. Når denne bestemmelse er foreslået ophævet og erstattet af foranstående, skyldes det, at et sådant særligt for lovens område indstiftet organ er fundet bedre end fællesrådet at kunne medvirke til, at der træffes en hurtig afgørelse, hvilket nødvendiggøres af hensynet til skibsfartens særlige karakter.

Det forudsættes, at indbringelse for bemanningsnævnet af en af direktøren for statens skibstilsyn truffet afgørelse ikke har opsættende virkning. Behandlingen i nævnet er vederlagsfri.

Nævnets forretningsgang fastsættes af handelsministeren. Det må påses, at nævnet under alle forhold er funktionsdygtigt.

Til § 2.

På grund af bestemmelserne i lov nr. 69 af 13. marts 1963 om forlængelse af kollektive overenskomster vil ændringer i bemanningsloven ikke kunne finde anvendelse på de før lovens ikrafttræden eksisterende skibe før den 1. marts 1965.

Da det må anses for hensigtsmæssigt at få en gradvis overgang til den nye bemanningsskala for dæksmandskabet, er det dog foreslået, at bestemmelsen i § 6, stk. 1, træder i kraft til de tidspunkter, handelsministeren bestemmer efter udtalelse fra et særligt udvalg, der nedsættes med den opgave at fremkomme med en udtalelse om en sådan gradvis ikrafttræden. Det bemærkes herved, at den første etape af ikrafttrædelsen skal finde sted den 1. marts 1965, og at den nævnte bestemmelse i sin helhed skal være trådt i kraft senest den 1. marts 1967.

Under hensyn til betydningen af så hurtigt som muligt at få klarhed om den gradvise ikrafttræden, vil det blive pålagt nævnte udvalg at afgive udtalelse senest den 1. oktober 1964.

For passagerskibe er det hensigten at fastsætte bemanningen for det enkelte skib i forbindelse med det første efter lovens stadfæstelse indtrædende hovedsyn i henhold til lov om tilsyn med skibe. Når der er fastsat forskellige ikrafttrædelsestids-